

PROGRAM ZA MLADE
GRADA ZADRA
(2021.-2025.)

Sadržaj

Uvod.....	3
1. Zapošljavanje i poduzetništvo.....	3
MJERA 1.1. Povećanje broja mladih poduzetnika.....	5
MJERA 1.2. Sustavna podrška firmama i obrtnicima kroz poduzetnički impuls.....	6
MJERA 1.3. Edukacije i javno-privatna partnerstva u zapošljavanju	7
2. Stanovanje i održivi razvoj zajednice	8
MJERA 2.1. Preuređenje i prenamjena gradskih prostora te gradnja gradskih stanova za najam	9
3. Odgoj i obrazovanje	11
MJERA 3.1. Dodjela stipendija studentima i učenicima	12
MJERA 3.2. Predškolsko obrazovanje	13
MJERA 3.3. Osnovnoškolsko obrazovanje.....	13
MJERA 3.4. Srednjoškolsko i cjeloživotno obrazovanje	15
4. Kultura i sport	15
MJERA 4.1. Ustupanje prostorija kulturnih ustanova i organiziranje kulturnih događaja	16
MJERA 4.2. Osvještavanje mladih na aktivno sudjelovanje u društvu.....	17
MJERA 4.3. Kvalitetna sportska i rekreacijska infrastruktura, promidžba sporta	18
5. Rad s mladima.....	19
MJERA 5.1. Centar za mlade	20
MJERA 5.2. Promicanje i sustavno nagrađivanje volontiranja kroz programe neformalnog obrazovanja od strane Grada Zadra	21
6. Socijalna uključenost i zdravstvo	22
MJERA 6.1. Socijalna uključenost kroz obrazovni sustav.....	22
MJERA 6.2. Rješavanje stambenog pitanja za mlade koji dolaze iz institucionaliziranog smještaja	23
MJERA 6.3. Psihološko savjetovalište za mlade, edukacije o fizičkom zdravlju.....	24
MJERA 6.4. Terapeutsko jahanje	25

Uvod

Programi za mlade su strateški dokumenti koji objedinjuju i razrađuju ciljeve i mjere kojima grad odgovara na potrebe i probleme mladih na lokalnoj razini te teži poboljšanju kvalitete života mladih. Mladi obuhvaćaju dobnu skupinu od 15 do 30 godina. Gradski programi za mlade proizlaze iz nacionalnog programa za mlade. Prethodni nacionalni program za mlade donesen je 2014. godine te je trajao do 2017. Potom je nastupila pauza od četiri godine. Sada je u izradi nacrt Nacionalnog programa za mlade 2020.-2024. Nažalost, u situaciji kada Republika Hrvatska bilježi sve veći broj iseljenih, teškoće stambenog zbrinjavanja mladih, nemogućnost dolaska do odgovarajućih poslova, velikog broja mladih zaposlenih na određeno i na prekarnom radu, nije se sustavno pristupilo rješavanju cijelom nizu problema koje obuhvaćaju mlade. Kad k tome dodamo činjenicu da je Grad Zadar jedan od rijetkih gradova (i najveći!) koji nikada u svojoj povijesti nije imao donesen program za mlade, dolazimo do poražavajuće činjenice da niti vladi, a niti Gradu Zadru mladi nisu na listi prioriteta.

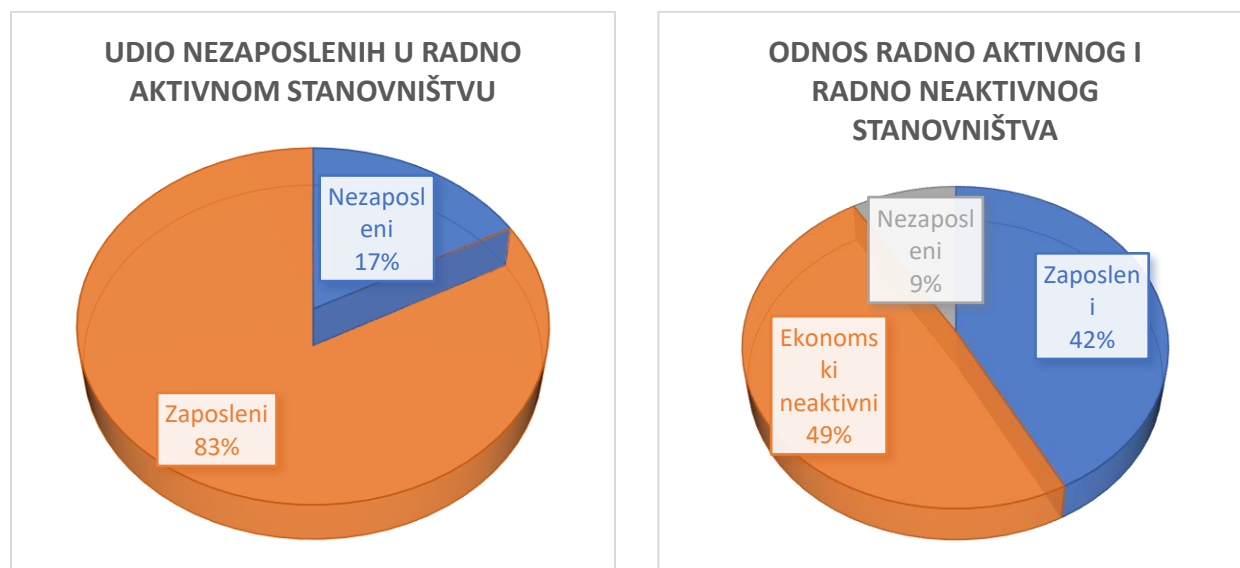
Prema istraživanju koje je provela agencija Promocija plus, najveći problem Grada Zadra je nezaposlenost. Štoviše, kao glavni problemi ističu se nezaposlenost, korupcija, klijentelizam i nepotizam te propadanje industrije. Grad Zadar je grad u kojemu se poslovi u javnom sektoru mogu dobiti isključivo preko HDZ-a. Grad Zadar je grad u kojemu se stanovi iz poticajne stanogradnje dijele HDZ-ovim direktorima (slučaj Žunić). Gradska vlast ne radi ništa po pitanju prekvalifikacije nezaposlenih, ili educiranju mladih o poduzetništvu kako bi samostalno pokrenuli posao. Upravo ta dva aspekta – zapošljavanje i rješavanje stambenog pitanja su glavni faktori zadržavanja mladih u Gradu, što je trideset godina nedostupno zadarskim građanima.

Uz navedeno, mladi su nedovoljno uključeni u društveni život grada – udruge civilnog društva su nedovoljno razvijene, savjet mladih Grada Zadra nema savjetodavnu ulogu koju bi trebao imati (primjer nesavjetovanja Grada pri planiranju Centra za mlade). Mladima nedostaje sustavnog obrazovanja za sudjelovanje u društvenom životu kao što je građanski odgoj, kako bi mogli kritički prosuđivati i djelovati u svojoj zajednici.

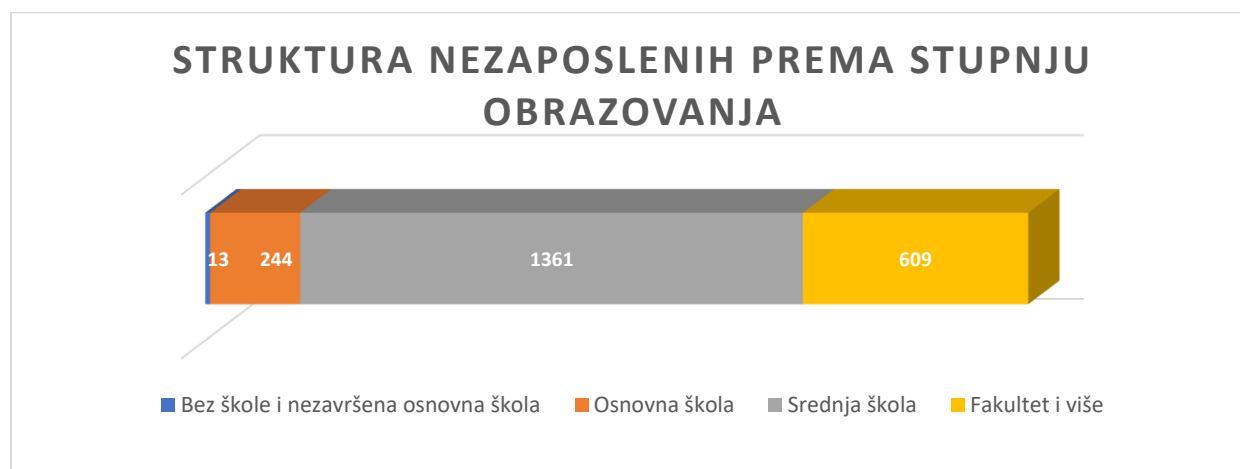
1. Zapošljavanje i poduzetništvo

Grad Zadar broji ukupno 63 097 stanovnika (popis 2011.), od čega je ekonomski aktivno 32 164 stanovnika, dok je ekonomski neaktivno 30 911 stanovnika. Međutim od spomenutog broja radno aktivnog stanovništva, 5499 je nezaposleno, odnosno u Gradu Zadru je više uzdržavanog stanovništva od stanovništva koje je zaposleno i uplaćuje doprinose za mirovinsko i zdravstveno. Nadalje, velik broj zaposlenog stanovništva zaposlen je u slabo plaćenim zanimanjima kao što su

trgovina i popravak motornih vozila (5217), prijevoz i skladištenje (2311), usluživanje hrane, pružanje smještaja i ostale uslužne djelatnosti (2464), prerađivačka industrija (2073), dok je npr. u područjima informacija i komunikacija izrazito mali broj (516).

U strukturi nezaposlenih prema stupnju obrazovanja velik je broj visokoobrazovanog stanovništva, a još i duplo veći je broj onih sa srednjoškolskim obrazovanjem. Pritom su uračunati samo oni koji su prijavljeni u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje. Isto tako, mnogi su slučajevi visokoobrazovanog kadra koji ne radi na radnom mjestu svoga stupnja obrazovanja te kao takvi nisu evidentirani u nikakvim popisima ili statistikama.

Ovim Programom predlažemo mjere za zapošljavanje, koje će uvelike utjecati na mlade koji izlaze iz srednjoškolskog ili visokog obrazovanja, kao i mlade koji rade na neadekvatnim poslovima ili one koji su u NEET skupini (ni u sustavu obrazovanja, niti zaposleni). Smatramo da je zadržavanje

mladih u Gradu Zadru jedno od esencijalnih pitanja samoodrživosti Grada i njegovog razvitka. Trenutna praksa pokazuje da Grad broji više uzdržavanog stanovništva od onoga koje radi. Nažalost, dosadašnje prakse pokazuju da dosadašnja gradska vlast nije podržavala projekte usmjerene na samozapošljavanje, zapošljavanje i prekvalifikaciju mladih u realnom i civilnom sektoru, niti je Grad stvarao partnerstva kako bi omogućio mladima kvalitetniji život na bolje plaćenim poslovima koji u konačnici imaju višestruku korist: od zadržavanja mladih, kao demografska mjera, napredak Grada od inovativnosti i agilnosti, kao veći priljev novca od prireza, samoodrživost mirovinskog sustava kroz plaćanje doprinosa itd.

MJERA 1.1. Povećanje broja mladih poduzetnika	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Inovativni Zadar d.o.o., HZZ, Privatne obrazovne ustanove, lokalne IT-tvrtke, Sveučilište u Zadru
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Start-up akademija – teoretska i praktična edukacija poduzetnicima početnicima i oni koji tek to namjeravaju postati. Polaznici bi se educirali kako razraditi poslovnu ideju, koji su zakonodavni okviri, pravni oblici poduzetništva, dostupni izvori financiranja pri pokretanju poduzeća, vođenje računovodstva i financija, kako raditi prodaju i marketing, razraditi poslovni plan, pripremiti dobar <i>pitch</i> i sl. 2. <i>Start-up</i> natjecanja (nagradni fond) 3. Edukacije o poduzetništvu – kontinuirani seminari i edukacije o temama iz poduzetništva, npr. porez na dobit, obveznici fiskalizacije, pravni oblici poslovanja (svaki pojedinačno), što je zadruga, autorska djela, istraživanje tržišta, pripravnčki rad, poslovni plan itd.

INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj novoosnovanih start-upova ➤ Broj novih mladih poduzetnika ➤ Broj firmi koje šire poslovanje ➤ Broj novozaposlenih u IT industriji
---------------------------------	---

MJERA 1.2. Sustavna podrška firmama i obrtnicima kroz poduzetnički impuls	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar - Upravni odjel za gospodarstvo i obrtništvo
SURADNICI U PROVEDBI	Grad Zadar - Upravni odjel za gospodarstvo i obrtništvo Centar mladih - Ured za mlade Ured državne uprave u Zadarskoj županiji Trgovački sud u Zadru
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano

ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sustavna podrška firmama u vlasništvu osoba mlađih od 30 godina i obrtnicima mlađim od 30 godina kao poduzetnički impuls kroz: <ul style="list-style-type: none"> • Vođenje računovodstva • Pomoć pri izradi investicijskih i poslovnih planova • Informacije i stručna pomoć za mlade poduzetnike, obrtnike i OPG-ove kroz Ured za mlade • Edukacija o EU projektima uz specijalizirane seminare i prilagođene programe za mlade poduzetnike • Savjetovanje i informiranje o mogućnostima provedbe na EU projektima 2. Uvjeti: <ul style="list-style-type: none"> • vlasnik obrta/firme je mlađi od 30 godina • vlasnik obrta/firme ima prijavljeno prebivalište napodručju Grada Zadra • obrt/firma je registriran/a na području Grada Zadra <p>Provedba zadatka oslobođenja plaćanja vođenja računovodstva obrtima i OPG-ovima za mlađe od 30 godina te poduzećima u vlasništvu osobemlađe od 30 godina i to kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • za obavljanje uslužnih djelatnosti na godinu dana • za obavljanje proizvodnih, tradicijskih i umjetničkih djelatnosti na dvije godine 3. Kontrolu poslovanja korisnika ove mjere izvršava Upravni odjel zagospodarstvo i obrtništvo
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj novootvorenih obrta/firmi u vlasništvu osoba mlađih od 30 godina na području Grada Zadra ➤ Broj korisnika ove mjere ➤ Broj mladih poduzetnika i obrtnika uključenih u mjeru kroz razneedukacije ➤ Poslovni rezultati korisnika ove mjere

MJERA 1.3. Edukacije i javno-privatna partnerstva u zapošljavanju

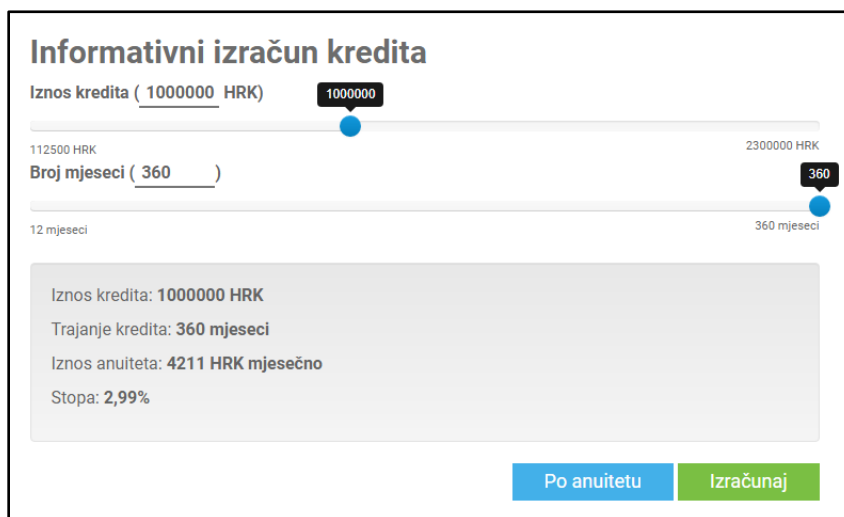
NOSITELJ MJERE Grad Zadar

SURADNICI U PROVEDBI	Poduzetnički inkubator (Inovativni Zadar d.o.o.), HZZ, Privatne obrazovne ustanove, Sveučilište u Zadru, lokalne i nacionalne IT tvrtke, pojedinci s potrebnim znanjima (freelanceri)
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. BootCamp – intenzivna tromjesečna edukacija za junior developere uz praktičan rad i izradu <i>portfolia</i> radova. Tijekom edukacije sklapa se ugovor s lokalnim HZZ te se polaznicima isplaćuje naknada za prekvalifikaciju/usavršavanje. Po završetku edukacije polaznici se predstavljaju IT tvrtkama s kojima je sklopljen ugovor 2. Javno-privatna partnerstva u edukaciji i zapošljavanju – edukacije i praktičan rad za neprogramerska zanimanja u IT industriji (<i>web designer, ux/ui designer, qa tester, poslovni analitičar, project manager</i>; ugovori za naknadu polaznicima preko HZZ-a, ugovori s IT firmama u edukaciji, predstavljanje kandidata) 3. Edukacije o <i>freelancingu</i> – educiranje o mogućnostima rada na daljinu te <i>freelancingu</i>, gdje pronaći takav posao, kakva se znanja traže, kako doći do takvih znanja
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj prekvalificiranih ➤ Broj zaposlenih ➤ Broj zadovoljnih ispitanika (ankete)

2. Stanovanje i održivi razvoj zajednice

Rješavanje stambenog pitanja jedan je od ključnih problema svih mladih na putu do osamostaljenja. Uzimajući u obzir cijenu nekretnina u Gradu Zadru (prema istraživanju *Njuškala*) u prosjeku se 2020. godine u Zadru za metar kvadratni stana tražilo 2253 eura, a za metar kvadratni kuće 1542 eura (za usporedbu, prosječan metar kvadratni stana u Zagrebu je u isto vrijeme iznosio 2133 eura). Medijalna (pola ima više od, a pola manje od navedenog iznosa) neto plaća u Hrvatskoj je u 2020. godini iznosila 5656 kuna, dok je u sektorima kao što su ugostiteljstvo

medijalna neto plaća 4166 kuna (*Državni zavod za statistiku*). Dakle, gotovo je nemoguće da se mlada osoba koja radi u ugostiteljstvu za 4166 osamostali ili planira obitelj i kupi stan za od 60 kvadrata koji bez kamata košta više od milijun kuna. Primjer informativnog izračuna kod jedne od komercijalnih banaka gdje je iznos mjesečnog anuiteta na period od 30 godina veći od medijalne neto plaće u ugostiteljstvu.

Kad se k tome uzmu u obzir i nepovoljni stambeni krediti, situacija je još bezizlaznija. Nažalost, APN subvencionirani krediti podigli su cijene kvadrata, a do stanova društveno poticajne stanogradnje izuzetno je teško doći zbog velikih lista čekanja, ali i koruptivnih radnji (primjer direktora APN-a Krešimira Žunića).

Uz navedeno, veliki problem je i neregulirano tržište najma. Ne postoje nikakvi kriteriji za iznajmljivanje stambenih objekata, velik broj objekata se iznajmljuje “na crno”, a podstanari se često u ljetnim mjesecima izbacuju te zamjenjuju znatno isplativijim dnevnim najmom i turistima.

Ono što smatramo rješenjem je izgradnja gradskih stanova za najam, postavljanje minimalnih uvjeta i kategoriziranje stanova za najam (po uzoru na turistički najam), poticanje dugoročnog najma.

MJERA 2.1. Preuređenje i prenamjena gradskih prostora te gradnja gradskih stanova za najam	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama, Upravni odjel za prostorno uređenje i građenje, Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom, Upravni odjel za EU fondove, Zadra Nova

ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Izgradnja gradskih stanova za najam – rješavanje stambenog pitanja mladima koji si ne mogu priuštiti kupnju nekretnine (mogućnost kasnijeg otkupa stana) 2. Sastavljanje liste prvenstva s naglaskom na mlade slabijeg socioimovinskog stanja 3. Izgradnja gradskih stanova za otkup 4. Zgrade se grade u kombinaciji stanova za najam i stanova za otkup kako bi se izbjegla getoizacija osoba s nižim socioekonomskim statusom 5. Renoviranje gradskih stanova i prenamjena neiskorištenih gradskih prostora u stambene jedinice
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lista prijavljenih za dodjelu stanova ➤ Broj mladih slabijeg socioimovinskog stanja koji su uspjeli riješiti svoje stambeno pitanje kroz najam ➤ Broj mladih koji otkupljuju stan

3. Odgoj i obrazovanje

Odgoj i obrazovanje jedne su od najbitnijih aktivnosti koje provodi grad Zadar. One direktno utječu na funkcioniranje mladih u zajednici, ali i na funkcioniranje zajednice u cjelini. Jasno je kako na mladima svijet ostaje i kako odgoj i obrazovanje igraju veliku ulogu u tome kako će mladi oblikovati sebe i svoju lokalnu sredinu.

Grad Zadar u svojoj nadležnosti ima mogućnost direktno sudjelovati u odgoju i obrazovanju mladih kroz osnivanje i upravljanje osnovnim školama te predškolskim ustanovama. Indirektno, Grad Zadar može pomagati daljnje obrazovanje mladih putem mjera kao što su stipendije, subvencije javnog prijevoza, dodjela nagrada, organiziranje edukacija i slično. Osim što se ove mjere odnose na odgoj i obrazovanje, one se odnose i na demografsku sliku Grada Zadra, one pomažu građanima da steknu obrazovanje kojim će onda doprinosti svom gradu.

Stipendiranje studenata grada Zadra najučinkovitija je pomoć mladim studentima. Stipendije ne smiju biti privilegija samo nekolicine već trebaju biti pristupačnije što većem broju mladih. Povećanje broja stipendija iz godine u godinu mora postati primarni cilj grada Zadra u području obrazovanja. Međutim, stipendiranje studenata mora biti regulirano kroz ugovor koji bi postavio određene uvjete stipendistima. Uvjeti bi trebali zaštititi Grad Zadar da, novac koji je uložen u studenta, kroz određene mjere zapošljavanja na području Zadarske županije bude i vraćen. Osim stipendija, Grad Zadar treba voditi brigu o svojim studentima van Zadarske županije te im subvencionirati barem dvije povratne karte kako bi se bezbrižno vratili u svoj rodni grad.

Predškolsko obrazovanje postavlja temelje obrazovanju, ali i odgoju. Ono mora biti dostupno svima i u svakom dijelu grada. Vrtića u gradu Zadru nema dovoljno, te njihova izgradnja mora postati prioritet. Kvaliteta vrtića također mora biti na zavidnoj razini, to se postiže dobrom opremljenošću predškolskih ustanova ali i obrazovnim osobljem. Pristup logopedu, psihologu, defektologu, pedagogu i ostalim stručnjacima mora biti dostupan za djecu u ovom periodu odrastanja.

Grad Zadar osnivač je osnovnih škola. Osnovnoškolsko obrazovanje obavezno je u Republici Hrvatskoj i za što kvalitetnije osnovnoškolsko obrazovanje nadležan je grad. Grad Zadar ima obavezu svakom djetetu osigurati besplatne udžbenike i radne bilježnice, a školu opremiti materijalom potrebnim za edukaciju. Kako bi djeca formirala kritičko razmišljanje i kako bi što bolje razumjela svijet oko sebe, građanski odgoj trebao bi postati predmetom u osnovnoj školi. Svjedoci smo također da nedostaje osnovnih škola u Gradu Zadru te da su upisne kvote često pune. Izgradnja novih osnovnih škola te poboljšanje trenutnih treba biti prioritet gradu.

Srednjoškolsko obrazovanje nalazi se pod utjecajem županije, međutim, Grad Zadar bi trebao, uz potporu županije, u potpunosti financirati mjesečnu kartu gradskog prijevoza za sve srednjoškolce u Zadru.

Za kraj valja napomenuti kako su ovo samo neke od mjera kojima bi se povećala kvaliteta obrazovanja Zadrana te kako bi se, dugoročno, ovim mjerama povećala kvaliteta života u gradu Zadru. Ulaganje u obrazovanje je ulaganje u budućnost.

MJERA 3.1. Dodjela stipendija studentima i učenicima	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI UPROVEDBI	Hrvatski zavod za zapošljavanje
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stipendiranje studenata grada Zadra s naglaskom na studente deficitarnih zanimanja te nadarene učenike. To podrazumijeva uvođenje specijalnih stipendija za studente deficitarnih zanimanja u iznosu od 1200 kn kroz cijelu akademsku godinu (10 mjeseci) u punom trajanju studija od 10 semestara. 2. Za studente stručnih, preddiplomskih i diplomskih studija mogućnost stipendiranja u iznosu od 1000 kn mjesečno kroz cijelu akademsku godinu (6 semestara preddiplomski i 4 semestra diplomski studij, u cijelosti 10 semestara). 3. Naglasak na stipendiranje studenata slabijeg imovinskog statusa. 4. Po završetku studija, student bi bio dužan pronaći, uz pomoć gradskih/županijskih mjera za zapošljavanje mladih posao u struci na području Zadarske županije. Ukoliko student pronađe zaposlenje u svojoj struci na području Zadarske županije ili ga, uz pomoć Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u roku od jedne godine ne nađe na području Zadarske županije, on bi bio oslobođen od vraćanja stipendije. U slučaju da student stipendist po završetku studija pronađe posao izvan Zadarske županije ili promjeni prebivalište van Zadarske županije on je primoran podmiriti dugovanja prema gradu Zadru u pola iznosa svoje stipendije. 5. Grad Zadar mora financirati najmanje dvije povratke karte studentima grada Zadra kako bi se bezbrižno vratili u svoj rodni grad
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj stipendija ➤ Broj zaposlenih bivših stipendista na području Zadarske županije

MJERA 3.2. Predškolsko obrazovanje	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Smanjenje cijena vrtića prema imovinskom cenzusu roditelja u to da cijena vrtića ne smije prilaziti 500 kn. Ova mjera osim što je u domeni odgoja i školstva također je pronatalitetna demografska mjera za grad Zadar. 2. Uvođenje asistenata za djecu s posebnim potrebama u vrtiće. Zapošljavanje dodatnih stručnih asistenata: logopeda, psihologa, defektologa, pedagoga... 3. Redovna kontrola provođenja Zakona o radu u privatnim vrtićima te kontrola standarda privatnih vrtića. 4. Povećanje broja vrtića u gradskim četvrtima gdje ih nedostaje. 5. Grad mora osigurati mjesta u vrtićima za svu djecu grada Zadra, što je bliže moguće prebivalištu djeteta.
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Veći broj upisane djece u vrtićima ➤ Bolja kvaliteta vrtića i zadovoljniji roditelji

MJERA 3.3. Osnovnoškolsko obrazovanje	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar - Upravni odjel za odgoj i školstvo
SURADNICI UPROVEDBI	Zadarska županija, Vanjski suradnici
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano

<p>ZADACI</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grad Zadar mora za svaku školsku godinu osigurati za sve učenike osnovnih škola udžbenike i radne bilježnice, a škole opremiti sa svim potrebnim materijalom za educiranje učenika s posebnim naglaskom na opremanje modernih informatičkih učionica. 2. Poticanje uvođenja građanskog odgoja kao izbornog predmeta te izrade priručnika za građanski odgoj i obrazovanje. 3. Uvođenje mogućnosti produženog boravka u svim osnovnim školama kojima je to potrebno gdje bi djeca, uz prisutnost stručnog kadra, provodila dodatno vrijeme u svojoj naobrazbi ili pak u socijalizaciji s vršnjacima. 4. Grad Zadar mora omogućiti svoj djeci s posebnim potrebama asistenta u nastavi. 5. Grad Zadar bi trebao omogućiti zapošljavanje stručnog osoblja (psihologa, logopeda, pedagoga...) u školama gdje je to potrebno. 6. Uvjete u školama bi obavezno i redovno kontrolirala inspekcija prema Zakonu o državnim pedagoškim standardima. 7. Poticanje programa tjelesne aktivnosti unutar osnovnoškolskog obrazovanja uključujući jednodnevne izlete na području grada Zadra i Zadarske županije. 8. Strategija edukacije učenika o prevenciji nasilja. 9. Plan izgradnje novih školskih objekata te poboljšanje trenutnih i njihovo eventualno širenje. 10. Mogućnost korištenja gradskih sportskih objekata u svrhu nastave tjelesne i zdravstvene kulture. 11. Potpuno financiranje troškova svih razina državnih i međunarodnih natjecanja u kojima sudjeluju učenici osnovnih škola.
<p>INDIKATORI REZULTATA</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Veći broj učenika upisanih u svoju kvartovsku školu ➤ Razvijanje kritičkog mišljenja preko programa građanskog obrazovanja ➤ Povećanje kvalitete obrazovanja preko asistenata u nastavi te stručnog osoblja ➤ Smanjen broj pretilih djece ➤ Manji broj nasilnih i vulgarnih incidenata ➤ Veća zainteresiranost za sudjelovanje u natjecanjima

MJERA 3.4. Srednjoškolsko i cjeloživotno obrazovanje	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI UPROVEDBI	Zadarska županija, Vanjski suradnici
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Iako Grad Zadar nije osnivač srednjih škola on bi morao surađivati sa županijom u svrhu boljitka životnog standarda srednjih škola. Tako bi grad Zadar trebao u potpunosti financirati mjesečnu kartu gradskog prijevoza za sve srednjoškolce u Zadru. 2. Stvaranje programa stjecanja dodatnih znanja i vještina za građane o vlastitom trošku koje bi grad financijski podupirao. 3. Dodjela nagrada i priznanja najboljim djelatnicima predškolskog i školskog obrazovanja te najboljim učenicima.
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Povećanje korištenja javnog prijevoza ➤ Veća zainteresiranost za natjecanjima i unaprjeđenjem od strane profesora i učenika

4. Kultura i sport

Kultura i sport su bitan faktor u razvoju mladih te se iz tog razloga mladima mora omogućiti djelovanje u navedenim sferama. Kultura od mladih i za mlade je važan segment kako kulture u cjelini, tako i svakodnevnog života kao mjesto afirmacije i komunikacije mladih. Često se pod kulturom podrazumijeva izvaninstitucionalno, odnosno alternativno stvaralaštvo uz već mnoge oblike institucionalnog i umjetničkog stvaralaštva. Kulturne aktivnost mladih moguće je poticati kroz sufinanciranje programa (udruga ili pojedinaca), osiguravanje prostora i uvjeta za rad bez naknade, pružanje tehničke potpore za koncerte ili manifestacije, ali i stručnu savjetodavnu pomoć (pisanje programa, prijave na natječaj, izrade troškovnika, izvješća i sl.).

Provođenje kvalitetnog slobodnog vremena, uz kulturu, te benefite poboljšanja psihofizičke i tjelesne sposobnosti, odnosno zdravlja mladih, moguće je uz bavljenje sportskim aktivnostima. Redovito tjelesno vježbanje nižeg i srednjeg intenziteta ima značajne pozitivne učinke na zdravlje,

dok nedostatak tjelesne aktivnosti povećava pojavu prekomjerne tjelesne mase te čitav niz kroničnih bolesti od srčano-žilnih, šećerne bolesti te drugih koje uvelike smanjuju kvalitetu života. Svjetska zdravstvena organizacija preporučuje 60 minuta vježbanja za djecu te 30 minuta za odrasle dnevno te bi gradska uprava trebala težiti tome cilju i pridonositi zdravlju svojih građana. Grad Zadar ima 37 mjesnih odbora, a nedopustivo je da veliki broj četvrti nema nikakav prostor za sportsku rekreaciju ili su izuzetno slabo održavani. Što se tiče izgradnje sportskih terena, nedopustivo je da dijelovi grada u kojima je registrirano po nekoliko sportskih klubova nemaju igralište, a kamoli širu sportsku infrastrukturu. Bitna je i prenamjena te procjena stanja sportskih igrališta prema potrebama sportskih udruga (s posebnom pažnjom na sve veći broj alternativnih sportova i rekreacija). Također je od krucijalne važnosti da Grad promovira sportska udruženja, a samim time i bavljenje sportom. Početak u poboljšanju odnosa između Grada i sportaša bio bi sigurno i osnutak Fonda za vrhunske mlade sportaše s ciljem novčane pomoći mladim sportašima koji ujedno ostvaruju vrhunske rezultate, kojim god se sportskim aktivnostima bavili. Na taj način omogućilo bi se njihovo daljnje razvijanje, napredak u karijeri te potaknulo ostale mlade sportaše da i oni postanu što uspješniji.

MJERA 4.1. Ustupanje prostorija kulturnih ustanova i organiziranje kulturnih događaja	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar- Upravni odjel za kulturu i sport
SURADNICI UPROVEDBI	Gradska knjižnica Zadar Kazališta i kina
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano

ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organiziranje kina za mlade, kako bi se kroz filmove i teoretska predavanja te praktični rad potaklo mlade na kreativan pristup shvaćanju i oblikovanju audiovizualnih projekata 2. Učenicima osnovnih i srednjih škola (i građanstvu) ponuditi glazbenu edukaciju te glazbene koncerte iz svih vremenskih epoha 3. Likovne izložbe za mlade talentirane slikare i njihovo usmjeravanje, te izložbe za djecu nižih razreda osnovne škole kao i za djecu vrtičke dobi kako bi se potaknulo stvaralaštvo 4. Poticanje i praćenje rada udruga koje se bave djelatnostima kulture i sporta, priprema i realizacija kulturnih manifestacija, festivala, radionica od naročitog značaja za mlade, poticanje kulturnog stvaralaštva i pomaganje mladim umjetnicima, osiguravajući im uvjete, financijsku pomoć, prostor itd. 5. Financijsku pomoć, prostor itd., poticanje i promicanje sporta, vođenje brige o izgradnji sportskih objekata, provođenju sportskih i rekreacijskih djelatnosti te izvanškolskih aktivnosti za mlade ljude te ostale organizacijske i administrativne oblike pomoći u svrhu jačeg povezivanja mladih sa sportskim i zdravim načinom života
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj kulturnih manifestacija u Gradu Zadru ➤ Broj kulturnih udruga koje koriste gradske prostore

MJERA 4.2. Osvještavanje mladih na aktivno sudjelovanje u društvu

NOSITELJ MJERE	Grad Zadar- Upravni odjel za kulturu
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano

ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Povezivanje s ostalim kulturno-umjetničkim udrugama i organizacijama za mlade iz drugih država radi stjecanja novih saznanja i razmjene iskustva 2. Promoviranje sportskih natjecanja i programa radi razvijanja dobrog sportskog ponašanja i povezivanja mladih sportaša 3. Učenicima osnovnih i srednjih škola (i građanstvu) ponuditi glazbenu edukaciju te glazbene koncerte iz svih vremenskih epoha 4. Učenje u predškoli, školi, fakultetima o važnosti sporta za zdravlje
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Povratna informacija organizacija koje već koriste usluge Ureda za mlade ➤ Izvješće na godišnjoj bazi s predočenim rezultatima volonterske kampanje koje sadrži podatke broja radionica, broja volontera, područje volontiranja te partnere u provedbi

MJERA 4.3. Kvalitetna sportska i rekreacijska infrastruktura, promidžba sporta	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar - Upravni odjel za komunalne djelatnosti
SURADNICI U PROVEDBI	Grad Zadar - Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom, sportski klubovi
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Promidžba manje razvijenih i manje popularnih sportova u Gradu Zadru (ragbi, <i>baseball</i>, hokej na travi i ledu i sl.) 2. Uređenje parkova za rekreaciju mladih u sportu (npr. park Vladimira Nazora) 3. Veća suradnja s krovnim savezima kao što su HKS, HNS, HRS i ostali savezi koji djeluju u sportu 4. Izgradnja više košarkaških igrališta kao simbola Grada Zadra, kao i uređenje postojećih igrališta te rješavanje problema

	<p>parkinga u prostorima postavljenih koševa</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Stvaranje programa i plana održavanja kulturnih i sportskih događaja te poticanje mladih na sudjelovanje 6. Više poziva od strane grada i županije prema građanima za predlaganje programa u sportu i kulturi
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praćenje stanja sportskih terena po četvrtima ➤ Provođenje studija isplativosti za ulaganje u sportske udruge i klubove ➤ Broj uključenih mladih u sportske aktivnosti

5. Rad s mladima

Rad s mladima, odnosno aktiviranje mladih na sudjelovanje u društvu podrazumijeva osnaživanje građanske kulture mladih te njihovo aktiviranje u lokalnoj zajednici. Mlade je potrebno educirati i motivirati kako bi bili aktivni građani svoje zajednice te kako bi pridonijeli poboljšanju kvalitete života u svojoj sredini. Bitno je provoditi strukturirani dijalog između mladih i donositelja odluka kako bi aktivno radili na rješavanju problema u lokalnoj zajednici koji se upravo njih i tiču. U tom procesu, izuzetno su bitne organizacije civilnog društva koji su korektiv lokalne vlasti, prate donošenje i izvršenje javnih politika. Udruge civilnog društva su, u izostanku sustavnog građanskog odgoja, najznačajniji faktor u stvaranju aktivnih građana. Zbog toga je potrebno da lokalna vlast unaprijedi rad udruge mladih i za mlade. Međutim, uz rad udruge, postojeće tijelo Savjeta mladih treba imati kudikamo veću ulogu u donošenju odluka po pitanju mladih. Potreban je prostor za mlade, koji odabiru mladi, o kojemu se konzultira s mladima (i Savjetom mladih Grada Zadra), a da su im pri tome kvalitetne i suvremene informacije dali *youth workeri* o dobrim praksama centara za mlade u drugim dijelovima Hrvatske i Europe. Nažalost, svjedoci smo da gradska vlast mladima nije pružila pravovaljane informacije o dobrim hrvatskim i europskim praksama centara za mlade i da se nije savjetovala sa Savjetom mladih Grada Zadra te je u planiranom centru za mlade, upravo mlade stavila na zadnje mjesto o čemu govori i naziv budućeg centra - Centar za suvremenu kulturu, umjetnost i mlade gdje će svoje mjesto naći najprije druge društvene skupine nauštrb mladih.

MJERA 5.1. Centar za mlade	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Civilno društvo, Centar za mlade
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uključivanje mladih u društveni život i upoznavanje s građanskim aktivizmom 2. Poticanje cjeloživotnog obrazovanja 3. Edukacije (financijska pismenost, politička pismenost, računalna/digitalna pismenost, građanski odgoj itd.) 4. Upoznavanje i informiranje o radničkim pravima i jačanje socijalne osjetljivosti 5. Razvijanje i poticanje talenata i darovitosti kroz glazbene i likovne radionice 6. Poticanje mladih na odlazak na sajmove za stipendiranje fakultetskog obrazovanja, upoznavanje potencijalne karijere i mogućih programa usavršavanja i stjecanja dodatnih kompetencija, znanja i vještina 7. Vodič za bruceše, upoznavanje mladih za socijalnim politikama i Europskom strategijom za mlade
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Veći broj uključenih mladih u udruge civilnog društva ➤ Povećanje broja udruga civilnog društva ➤ Povećano zadovoljstvo mladih sadržajem za mlade (anketni upitnici) ➤ Povećana participacija mladih u društvenim zbivanjima i građanskom aktivizmu ➤ Veći broj <i>youth workera</i>

<p>MJERA 5.2. Promicanje i sustavno nagrađivanje volontiranja kroz programe neformalnog obrazovanja od strane Grada Zadra</p>	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar, Volonterski centar Zadar
SURADNIC I U PROVEDBI	Upravni odjel za odgoj i školstvo
ROK PROVEDBE	<ul style="list-style-type: none"> - 2021. g. i kontinuirano - razraditi strategiju s Volonterskim centrom Zadar zasnovanoj na postojećim kapacitetima
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razraditi katalog s postojećim mogućnostima volontiranja za mlade. U suradnji s Volonterskim centrom Zadar razviti strategiju po kojoj bi se volonterski sati iskorištavali za popuste u centrima, udrugama koje se bave neformalnim obrazovanjem 2. Prepoznavanje neformalnog obrazovanja od strane Grada kao prilagodbe na nova vremena u kojima se društvo te društvene potrebe mijenjaju brzinom kojoj se institucije formalnog obrazovanja ne mogu prilagoditi 3. Potreba da se prepoznaju određeni neformalni programi u kojima bi Grad Zadar ušao kao partner promovirajući programe neformalnog obrazovanja u široj populaciji mladih ljudi
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Povećani kapaciteti volontiranja ➤ Povećana svijest društva o prednostima volontiranja i programa neformalnog obrazovanja ➤ Povećana uključenost mladih u volontiranju ➤ Povećanje programa neformalnog obrazovanja koje razvijaju: <ul style="list-style-type: none"> ○ Digitalne kompetencije ○ Socijalne i građanske kompetencije ○ Smisao za inicijativu i poduzetništvo ○ Sposobnost učenja da se uči <p>Kulturološka osviještenost i izražavanja</p>

6. Socijalna uključenost i zdravlje

Mjere socijalne uključenosti primarno su fokusirane na smanjenje rizika od siromaštva i socijalne uključenosti te bi iste uključivale: besplatnu marendu u osnovnoj školi, besplatnu prehranu u produženom boravku u osnovnoj školi, djelomično/potpuno podmirenje boravka u jaslicama/vrtiću, podmirenje troškova javnog gradskog prijevoza te potpore za pribor osnovnoškolcima, srednjoškolcima i studentima. Dodatna mjera za socijalno ugrožene bi bila sufinanciranje troškova podstanarstva socijalno ugroženim skupinama koje nisu ostvarile pravo na gradski stan. Smatramo da mladima treba otvoriti put samostalnom životu, a s obzirom na slabi ekonomski položaj mladih ljudi uz manje plaće i ugovore na određeno to postaje sve teže ostvarivo. Prioritet za korištenje gradskih stanova posebno bi imali mladi koji napuštaju institucionalni smještaj (domove za nezbrinutu djecu). Uz financijske nedaće koje ih često prate često se vežu i neki psihički poremećaji poput depresije i anksioznosti. Mladima mora biti dostupno savjetovalište, odnosno psihološka pomoć im mora biti dostupna i besplatna. Također, brigu za mentalno zdravlje mora pratiti i briga za fizičko zdravlje te je mladima potrebno osigurati programe za prevenciju rizičnog ponašanja i zaštitu zdravlja. Mlade je potrebno poticati na brigu o mentalnom i fizičkom zdravlju od najranije dobi, te razbijati stigmatizaciju istih.

MJERA 6.1. Socijalna uključenost kroz obrazovni sustav	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Gradski vrtići, osnovne škole, srednje škole (u suradnji s Zadarskom županijom kao osnivačem)
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Besplatna marena u osnovnoj školi, besplatna prehrana u produženom boravku 2. Djelomično/potpuno podmirenje boravka u jaslicama/vrtiću 3. Podmirenje troškova javnog gradskog prijevoza 4. Potpore za pribor osnovnoškolcima, srednjoškolcima i studentima.

INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Sva djeca imaju priušten obrok ➤ Standardizirana zdrava prehrana kroz školovanje ➤ Manji broj pretile djece ➤ Veći broj djece u jaslicama/vrtiću ➤ Omogućena mobilnost većem broju djece ➤ Školarci i studenti imaju sav potreban pribor i skripte za kvalitetno pohađanje nastave i jednakost u školovanju
---------------------------------	--

MJERA 6.2. Rješavanje stambenog pitanja za mlade koji dolaze iz institucionaliziranog smještaja	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Upravni odjel za prostorno uređenje i građenje, Upravni odjel za gospodarenje gradskom imovinom, Upravni odjel za EU fondove, Zadra Nova
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prioritet za korištenje gradskih stanova posebno bi imali mladi koji napuštaju institucionalni smještaj (domove za nezbrinutu djecu) 2. Sufinanciranje troškova podstanarstva socijalno ugroženim skupinama koje nisu ostvarile pravo na gradski stan
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj mladih koji dolaze iz institucionaliziranog smještaja kojima je riješeno stambeno pitanje

MJERA 6.3. Psihološko savjetovanište za mlade, edukacije o fizičkom zdravlju	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Centar za mlade, Sveučilište u Zadru (Odjel za psihologiju), Zavod za javno zdravstvo
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	<p>Savjetovaništa za mlade</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Besplatna psihološka pomoć za mlade (u suradnji sa odjelom za psihologiju Sveučilišta u Zadru) 2. Savjetovaništa otvorenih vrata pri Zavodu za javno zdravstvo (Koprovoditelj bi bila i županija. Svrha savjetovaništa bi bila da bez uputnice i dugog čekanja mladi mogu dobiti savjete i usluge liječnika specijalista školske medicine, prevencija razvoja ovisnosti te prijenosa spolnih bolesti kod mladih s rizičnim ponašanjem (obuhvatiti što veći broj mladih koji čine skupinu visokog rizika za razvoj ovisničkog sindroma i drugih poremećaja u ponašanju). 3. Edukacija mladih u destigmatizaciji mentalnih poremećaja 4. Edukacija djece o oralnoj higijeni .Svrha mjere je da se djecu motivira za redovitu i pravilnu oralnu higijenu te redovito posjećivanje liječnika dentalne medicine. 5. Edukacija učenika u pružanju prve pomoći. Svrha mjere je da se kontinuiranom edukacijom osposobiti što veći broj učenika o pružanju prve pomoći.
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Broj mladih koji koriste usluge savjetovaništa ➤ Broj mladih kojima je savjetovanište bilo od pomoći (anketni upitnik) ➤ Broj djece i mladih koji su pohađali edukacije

MJERA 6.4. Terapeutsko jahanje	
NOSITELJ MJERE	Grad Zadar
SURADNICI U PROVEDBI	Konjički klubovi koji pružaju uslugu terapeutskog jahanja,
ROK PROVEDBE	2021. g. i kontinuirano
ZADACI	Svrha mjere je da se implementira metoda terapeutskog jahanja u svrhu rehabilitacije invalidnih osoba (normalizacije mišićnog tonusa, smanjenja razvoja patoloških stanja, spazama), također pomoć u kontroli držanja i ravnoteže te poboljšava kognitivne sposobnosti.
INDIKATORI REZULTATA	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Povećanje broja korisnika usluga koje pružaju udruge koje se bave terapijskim jahanjem ➤ Povećanje broja volontera u udrugama te olakšavanje rada i funkcioniranja klubova ➤ Dugoročni psihofizički boljitak mladih oboljelih od stanja koje iziskuju terapijsko jahanje u svrhu oporavka i terapije